

Obraz inteligencji i jej relacji z ludem w *Weselu* Stanisława Wyspiańskiego

- [Wprowadzenie](#)
- [Przeczytaj](#)
- [Animacja](#)
- [Sprawdź się](#)
- [Dla nauczyciela](#)

Bibliografia:

- Źródło: Tadeusz Boy-Żeleński, *Plotka o „Weselu” Wyspiańskiego*, Warszawa 1922.
- Źródło: Stanisław Wyspiański, *Wesele*, oprac. J. Nowakowski, Wrocław 1981, s. 57–58.
- Źródło: Stanisław Wyspiański, *Wesele*, oprac. J. Nowakowski, Wrocław 1981, s. 7–8.
- Źródło: Stanisław Wyspiański, *Wesele*, oprac. J. Nowakowski, Wrocław 1981.

Obraz inteligencji i jej relacji z ludem w *Weselu* Stanisława Wyspiańskiego

Włodzimierz Tetmajer (pierwowzór postaci Gospodarza z *Wesela*) z rodziną w Bronowicach. Fotografia z 1915 roku.

Źródło: Wikimedia Commons, domena publiczna.

((Tadeusz Boy-Żeleński

Plotka o „Weselu” Wyspiańskiego

Powstanie *Wesela* przypomina poniekąd powstanie *Pana Tadeusza* tak, jak je kreśli tradycja. Wedle tradycji, Mickiewicz zamierzał napisać szlachecką anegdotę, która rozrosła mu się pod piórem w ów nieśmiertelny poemat i stała się żywym wcieleniem Polski. Można by podejrzewać, iż Wyspiański, biorąc pióro do ręki, zamierzał tu napisać złośliwy pamflecik na swoich znajomych; w trakcie pisania geniusz poezji porwał go za włosy i ściany Bronowickiego dworku rozszerzyły się – niby nowe Soplicowo – w symbol współczesnej Polski.

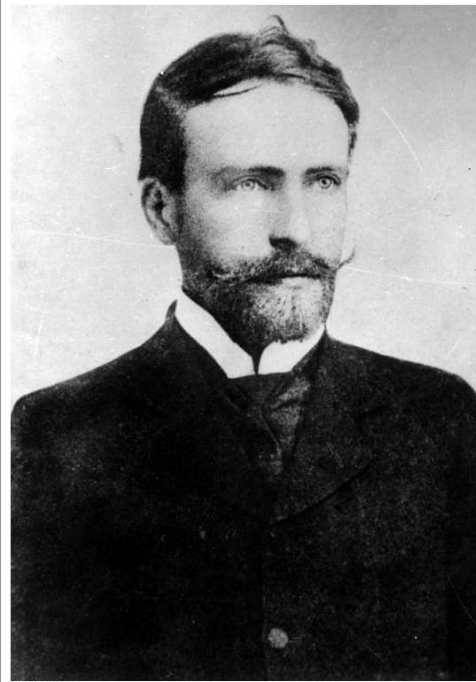
Źródło: Tadeusz Boy-Żeleński, *Plotka o „Weselu” Wyspiańskiego*, Warszawa 1922.

Twoje cele

- Zidentyfikujesz przedstawicieli inteligencji w *Weselu* Stanisława Wyspiańskiego.
- Opiszysz stosunek ukazanych w utworze inteligentów do środowiska chłopskiego.
- Scharakteryzujesz reprezentantów inteligencji ukazanych w dramacie.

- Rozpoznasz pierwowzory bohaterów *Wesela* należących do warstwy wykształconej.

Przeczytaj

Stanisław Wyspiański

Źródło: Koncern Ilustrowany Kurier Codzienny – Archiwum Ilustracji, sygnatura: 1-K-1939a-4, Narodowe Archiwum Cyfrowe, licencja: CC BY-SA 4.0.

Stanisław Wyspiański, jako absolwent [Szkoły Sztuk Pięknych w Krakowie](#), student Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz paryskiej Académie Colarossi, był człowiekiem wszechstronnie wykształconym i wpisywał się w obraz polskiej inteligencji przełomu wieków. Tak samo jak kilku innych przedstawicieli młodopolskiego środowiska artystycznego, m.in. Włodzimierz Tetmajer (1861–1923) i Lucjan Rydel (1883–1936), ożenił się z chłopką. W 1900 roku żoną malarza została Teodora Pytko pochodząca z podtarnowskiej wsi Konary. Dzięki temu autor *Wesela* znał dobrze realia życia w mieście, jak i na wsi. W dramacie trafnie wskazał i nazwał negatywne cechy Polaków, obnażył narodowe wady, a reprezentantów poszczególnych warstw społecznych ukazał sprawiedliwie bez

idealizowania.

Postawy wobec chłopów

Wśród przedstawicieli inteligencji w *Weselu* można zaobserwować różne postawy wobec chłopów: od uwielbienia do pogardy. Zachwyty życiem wsi bywa często powierzchowny i ma wszelkie cechy młodopolskiej ludomanii. Tak jest w przypadku Pana Młodego, który na wsi poszukuje tematów i inspiracji, podziwia chłopskie zwyczaje, ale ich nie rozumie.

Włodzimierz Tetmajer, *Wesele*

Mieszkający w Bronowicach malarz Włodzimierz Tetmajer był pierwowzorem postaci Gospodarza.

Źródło: domena publiczna.

Inaczej w przypadku Gospodarza, w którego chacie odbywa się tytułowa uroczystość. Bohater, choć pochodzi z inteligencji, od dekady mieszka na wsi z własnego wyboru. Zna środowisko chłopskie od wewnątrz, traktowany jest przez sąsiadów jako „swoj”. Obserwuje życie ludu na co dzień, dlatego jego szacunek dla ich zwyczajów nie wynika z literackiej mody, lecz z osobistych doświadczeń. W rozmowie z Poetą Gospodarz przeciwstawia witalność chłopów **dekadencji** panującej wśród osób wykształconych:

☞ **Stanisław Wyspiański**

Wesele

Akt I, Scena 24 [fragment]

POETA

My jesteście jak przekłęci,
że nas mara, dziwo nęci,
wytwór tęsknej wyobraźni
serce bierze, zmysły drażni;
że nam oczy zaszły mgłami;
pieścimy się jeno snami,
a to, co tu nas otacza,
zdolność nasza przeinacza:

w oczach naszych chłop urasta
do potęgi króla Piasta!

GOSPODARZ

A bo chłop i ma coś z Piasta,
coś z tych królów Piastów – wiele!
– Już lat dziesięć pośród siedzę,
sąsiadujemy o miedzę.
Kiedy sieje, orze, miele,
taka godność, takie wzięcie;
co czyni, to czyni święcie;
godność, rozwaga, pojęcie.
A jak modli się w kościele,
taka godność, to przejęcie;
bardzo wiele, wiele z Piasta;
chłop potęgą jest i basta.

Źródło: Stanisław Wyspiański, *Wesele*, oprac. J. Nowakowski, Wrocław 1981, s. 57–58.

Choć Gospodarz w porównaniu z Panem Młodym wykazuje mniejszą skłonność do marzycielstwa, jego postawa jest silnie naznaczona romantyczną mitologią. Bohater wierzy w cudowne odrodzenie narodu, które ma się dokonać dzięki rolniczemu ludowi i jego sile witalnej. Przymyka oczy na prostackie zachowania chłopów: pijackie awantury wszczynane przez Czepca, kłótnie o pieniądze czy prymitywne zaloty parobków. Idealizacja zaburza trzeźwy osąd Gospodarza – finałowa scena chocholego tańca kompromituje między innymi także jego wiarę w zdrową siłę chłopstwa.

Wyspiański wyśmiewa w *Weselu* szlacheckie mity dotyczące chłopów. Poeta kompromituje i odrzuca sielankową wizję wsi rodem z tekstów Jana Kochanowskiego:

« Stanisław Wyspiański

Wesele

Akt I, Scena 1 [fragment]

Niech na całym świecie wojna,
Byle polska wieś zaciszna,
Byle polska wieś spokojna.

Źródło: Stanisław Wyspiański, *Wesele*, oprac. J. Nowakowski, Wrocław 1981.

Wizja wsi jako przestrzeni arkadyjskiej nie ma bowiem pokrycia w rzeczywistości, a problemy natury ekonomicznej i politycznej dotyczą w takim samym stopniu wszystkie warstwy społeczne. Obalony zostaje również mit chłopa – Piasta, pracowitego i mądrego człowieka z ludu, patrioty zainteresowanego sprawami narodu. W dramacie chłopie nie przejawiają szczególnego zainteresowania wyzwoleniem ojczyzny, a ich patriotyczne zrywy ograniczają się tylko do pokazowego sięgnięcia po kosa i oczekiwania na przywództwo szlachty. Nadzieja pokładana w walecznych kosynierach, którzy w czasach powstania kościuszkowskiego ramię w ramię ze szlachtą bili się pod Racławicami, okazuje się złudna:

((Stanisław Wyspiański

Wesele

Akt I, Scena 25 [fragment]

CZEPIEC

Nie powtórzyć; —
jakby kiedy co do czego,
myśmy — wi sie, nie od tego; —
ino kto by nos chcioł użyć —
kosa wissom nad boiskiem

Źródło: Stanisław Wyspiański, *Wesele*, oprac. J. Nowakowski, Wrocław 1981.

„...wiecie choć, gdzie Chiny leżą?”

Z przychylnością dla wiejskiego ludu okazywaną przez Pana Młodego i Gospodarza kontrastuje lekceważenie wyrażane przez innych przedstawicieli inteligencji. Według Dziennikarza chłopie powinni zajmować się tylko swoją pracą i prostymi przyjemnościami, zaś potrzeby intelektualne rezerwuje wyłącznie dla mieszkańców miast. Uważa, że nie są oni w stanie zrozumieć problemów „wielkiego świata”, dlatego nie powinni się nimi interesować. Już w pierwszej scenie dramatu w trakcie rozmowy z Czepcem wyraża swoje przekonania:

((Stanisław Wyspiański

Wesele

Akt I, Scena 1 [fragment]

Czepiec, Dziennikarz

CZEPIEC

Cóz tam, panie, w polityce?
Chińczyki trzymają się mocno!?

DZIENNIKARZ

A, mój miły gospodarzu,
mam przez cały dzień dosyć Chińczyków.

CZEPIEC

Pan polityk!

DZIENNIKARZ

Otóż właśnie polityków
mam dość, po uszy, dzień cały.

CZEPIEC

Kiedy to ciekawe sprawy.

DZIENNIKARZ

A to czytaj, kto ciekawy;
wiecie choć, gdzie Chiny leżą?

CZEPIEC

No, daleko, kajsi gdzieś daleko;
a panowie to nijak nie wiedzą,
że chłop chłopskim rozumem trafi,
choćby było i daleko.
A i my tu cytomy gazety
i syćko wiemy.

DZIENNIKARZ

A po co — ?

CZEPIEC

Sami się do świata garniemy.

DZIENNIKARZ

Ja myślę, że na waszej parafii
świat dla was aż dosyć szeroki.

Rozmowom przedstawiciele inteligentnych środowisk miejskich z chłopami towarzyszy sztuczna uprzejmość. Goście z miasta przejawiają skłonność do kokieterii i pustych frazesów. Dziennikarz zwraca się do Czepca słowami „mój miły gospodarzu”, by za chwilę traktować go z wyższością. Pod pozorną grzecznością Radczyni kryje się ignorancja, niechęć i nieznamość wiejskich zwyczajów. Kiedy Klimina wita się z nią, mówiąc: „Pochwalony, dobry wieczór państwu”, otrzymuje odpowiedź „Pochwalony – gospodyni...”. Dla żadnej z nich nie są to naturalne pozdrowienia. Z powątpiewaniem wyraża się o małżeństwie Pana Młodego z prostą dziewczyną. Podobne **resentymenty** nie są jednak charakterystyczne tylko dla relacji inteligencji z chłopstwem. Celnie podsumowuje je Żyd w rozmowie z Panem Młodym:

Stanisław Wyspiański

Wesele

Akt I, Scena 27 [fragment]

PAN MŁODY

Przyszedł Mosiek na wesele...

ŻYD

Nu, ja tu przyszedł nieśmieie.

PAN MŁODY

No to jesteście przyjaciele.

ŻYD

No, tylko że my jesteście tacy przyjaciele, co się nie lubią.

Źródło: Stanisław Wyspiański, *Wesele*, oprac. J. Nowakowski, Wrocław 1981.

Słownik

cyganeria (bohema)

określenie środowiska artystycznego charakteryzującego się niekonwencjonalnym stylem życia, pogardą dla obyczajowości ogółu społeczeństwa, spędzającego czas na tworzeniu sztuki oraz zabawach

chłopomania (ludomania)

zainteresowanie kulturą i życiem mieszkańców wsi obecne wśród inteligencji polskiej i ukraińskiej w okresie Młodej Polski, objawiające się poprzez sztukę inspirowaną folklorem oraz m.in. małżeństwa przedstawicieli środowiska artystycznego z osobami pochodzenia chłopskiego

dekadentyzm

(fr. *décadence* – chylenie się ku upadkowi, łac. *decadentia* – schyłek) – postawa, która ukształtowała się pod koniec XIX wieku, charakteryzująca się pesymistycznym podejściem do rzeczywistości, przekonaniem o zmięczeniu kultury i poszukiwaniem sposobów na wypełnienie odczuwanej pustki. Duży wpływ na rozwój dekadentyzmu miały filozofia Artura Schopenhauera oraz powieść Jorisa-Karla Huysmansa *Na wspak* nazywana przez współczesnych „biblią dekadentyzmu”

resentyment

(fr. *ressentiment*) – żal lub uraza do kogoś odczuwane przez dłuższy czas i zwykle powracające na wspomnienie doznanych krzywd (na podstawie PWN)

stańczycy

ugrupowanie polityczne w Galicji Zachodniej, głównie ziemiaństwa i wyższych urzędników, powstałe w latach 60. XIX w.; nazwa pochodzi od pamfletu politycznego *Teka Stańczyka* (1869), skierowanego przeciwko fali demonstracji patriotycznych w czasie walki o autonomię i potępiającego konspirację; stańczycy zmierzali do rozszerzenia praw narodowych w Galicji przy zachowaniu lojalności wobec Austrii; dominowali w Kole Polskim w austriackiej Radzie Państwa; głosili swe idee w historiografii, krytyce literackiej i filozofii; organami prasowymi stronnictwa były czasopisma: „Czas”, „Przegląd Polski” (na podstawie PWN)

Szkoła Sztuk Pięknych

działająca pod tą nazwą w latach 1873–1900 uczelnia (następnie przekształcona w Akademię Sztuk Pięknych), której pierwszym dyrektorem został Jan Matejko. Wykształciła wielu znamienitych polskich malarzy, takich jak Jacek Malczewski, Jan Stanisławski czy Stanisław Wyspiański

Animacja

Reprezentanci inteligencji i ich pierwowzory

Polecenie 1

Wybierz jedną z ukazanych w prezentacji postaci dramatu i dokonaj jej charakterystyki.

Trwa wczytywanie danych..

Film dostępny pod adresem <https://zpe.gov.pl/a/Dfxk3ih4J>

Film nawiązujący do treści materiału pod tytułem *Reprezentanci inteligencji w Weselu Wyspiańskiego*.

Polecenie 2

Odpowiedz na pytania na podstawie informacji zawartych w multimedium.

- Z czego Stanisław Wyspiański czerpał inspirację przy pisaniu dramatu *Wesele*?
- Które z postaci dramatu mogły wzbudzać szacunek i dlaczego?
- Czym różniło się miejskie podejście do przeżywania miłości od wiejskich zwyczajów?

Sprawdź się

Pokaż ćwiczenia:

Ćwiczenie 1

Spośród wymienionych postaci dramatu zaznacz przedstawicieli inteligencji.

- Kasper
- Gospodarz
- Ksiądz
- Pan Młody
- Wernyhora
- Nos
- Czepiec

Ćwiczenie 2

Oceń prawdziwość zdań.

Zdanie	Prawda	Fałsz
Nie wszyscy przedstawiciele inteligencji w <i>Weselu</i> odnoszą się z pogardą wobec chłopstwa.	☐	☐
Z dekadencckim nastawieniem inteligencji kontrastuje w <i>Weselu</i> pozytywna pronarodowa postawa chłopstwa.	☐	☐
Gospodarz jest typowym przykładem chłopomana.	☐	☐
Niektóre postaci dramatu próbują zamaskować niechęć do chłopstwa, stosując zwroty grzecznościowe.	☐	☐

Ćwiczenie 3

Wymień przynajmniej cztery powody, dla których Radczyni i Klimina nie mogą porozumieć się w rozmowie.

Ćwiczenie 9

W rozprawce na 200 słów scharakteryzuj środowisko inteligencji przedstawione w *Weselu*.

Ćwiczenie 10

Zaproponuj listę pięciu postulatów, które mogłyby poprawić ukazane w *Weselu* relacje inteligencji z ludem.

Praca domowa

Pośród przedstawicieli inteligencji w *Weselu* Wyspiańskiego wskaż postać, która twoim zdaniem ma najlepsze relacje z chłopstwem. Uzasadnij swoją wypowiedź.

Dla nauczyciela

Autor: Bożena Święch

Przedmiot: język polski

Temat: *Obraz inteligencji i jej relacji z ludem w **Weselu** Stanisława Wyspiańskiego.*

Grupa docelowa: III etap edukacyjny, liceum, technikum, zakres podstawowy i rozszerzony

Podstawa programowa:

Zakres podstawowy

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

I. Kształcenie literackie i kulturowe.

1. Czytanie utworów literackich. Uczeń:

- 1) rozumie podstawy periodyzacji literatury, sytuuje utwory literackie w poszczególnych okresach: starożytność, średniowiecze, renesans, barok, oświecenie, romantyzm, pozytywizm, Młoda Polska, dwudziestolecie międzywojenne, literatura wojny i okupacji, literatura lat 1945–1989 krajowa i emigracyjna, literatura po 1989 r.;
- 2) rozpoznaje konwencje literackie i określa ich cechy w utworach (fantastyczną, symboliczną, mimetyczną, realistyczną, naturalistyczną, groteskową);
- 3) rozróżnia gatunki epickie, liryczne, dramatyczne i synkretyczne, w tym: gatunki poznane w szkole podstawowej oraz epos, odę, tragedię antyczną, psalm, kronikę, satyrę, sielanekę, balladę, dramat romantyczny, powieść poetycką, a także odmiany powieści i dramatu, wymienia ich podstawowe cechy gatunkowe;
- 5) interpretuje treści alegoryczne i symboliczne utworu literackiego;
- 8) wykazuje się znajomością i zrozumieniem treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe;
- 9) rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów oraz jej związek z programami epoki literackiej, zjawiskami społecznymi, historycznymi, egzystencjalnymi i estetycznymi; poddaje ją refleksji;
- 10) rozpoznaje w utworze sposoby kreowania: świata przedstawionego (fabuły, bohaterów, akcji, wątków, motywów), narracji, sytuacji lirycznej; interpretuje je i wartościuje;
- 14) przedstawia propozycję interpretacji utworu, wskazuje w tekście miejsca, które mogą stanowić argumenty na poparcie jego propozycji interpretacyjnej;
- 15) wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, szczególnie kontekst historycznoliteracki, historyczny, polityczny, kulturowy, filozoficzny, biograficzny, mitologiczny, biblijny, egzystencjalny;
- 16) rozpoznaje obecne w utworach literackich wartości uniwersalne i narodowe; określa ich rolę i związek z problematyką utworu oraz znaczenie dla budowania własnego systemu wartości.

II. Kształcenie językowe.

2. Zróżnicowanie języka. Uczeń:

1) rozróżnia pojęcie stylu i stylizacji, rozumie ich znaczenie w tekście;

7) rozpoznaje słownictwo o charakterze wartościującym; odróżnia słownictwo neutralne od słownictwa o zabarwieniu emocjonalnym, oficjalne od potocznego.

IV. Samokształcenie.

5. dokonuje krytycznej selekcji źródeł;

9. wykorzystuje multimedialne źródła informacji oraz dokonuje ich krytycznej oceny;

Lektura obowiązkowa

29) Stanisław Wyspiański, *Wesele*;

Kształtowane kompetencje kluczowe

- kompetencje w zakresie rozumienia i tworzenia informacji;
- kompetencje w zakresie wielojęzyczności;
- kompetencje cyfrowe;
- kompetencje w zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej;
- kompetencje osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się.

Cele operacyjne

Uczeń:

- rozpoznaje i charakteryzuje przedstawicieli inteligencji w *Weselu* Stanisława Wyspiańskiego,
- analizuje postawy osób wykształconych w relacjach z chłopami,
- ocenia postawy inteligencji w relacjach z chłopami.

Strategie nauczania

- konstruktywizm.

Metody i techniki nauczania

- metoda pogładowa;
- rozmowa kontrolowana;
- metoda ćwiczeń przedmiotowych;
- praca z tekstem literackim;
- burza mózgów;
- analizowanie tekstów;
- samokształcenie.

Formy zajęć

- praca indywidualna;
- praca w grupach;

- praca całego zespołu klasowego;

Środki dydaktyczne

- komputery z głośnikami i dostępem do internetu, słuchawki;
- zasoby multimedialne zawarte w e-materiale;
- tablica interaktywna/tablica/ kartka papieru, pisak/kreda;
- tekst dramatu *Wesele*;
- Słownik języka polskiego tradycyjny lub on-line.

Przebieg zajęć

Faza wprowadzająca

1. Nauczyciel inicjuje rozmowę z uczniami i prosi, aby dokończyli zdanie zapisane na tablicy:

Inteligent, czyli kto....

2. Uczniowie metodą burzy mózgów podają swoje propozycje definiowania inteligenta, skojarzenia konfrontują z hasłem w *Słowniku języka polskiego* w wersji tradycyjnej lub on-line. Zwracają uwagę na brzmienie i znaczenie słowa w języku łacińskim:

intelligens, intelligentis: pojętny.

3. Nauczyciel przedstawia cel zajęć i podaje temat.

Faza realizacyjna

1. Nauczyciel proponuje uczniom uważną lekturę e-materiału związanego z lekcją *Obraz inteligencji i jej relacji z ludem w „Weselu” Stanisława Wyspiańskiego*. Uczniowie mają wynotować wszystkie użyte w tekście określenia postaw inteligencji wobec chłopów. Zapisują je na paskach papieru (każde określenie na jednej kartce) i układają w wyznaczonym, widocznym miejscu w klasie. Przykładowo: fascynacja, pogarda, idealizacja, realizm, szacunek, romantyczna wiara w siłę ludu, poczucie wyższości, arogancja, ignorancja, sztuczność, niechęć, powierzchowność.

2. Nauczyciel organizuje pracę uczniów w grupach zadaniowych. Poszczególne grupy otrzymują do opracowania i przedstawienia koleżankom i kolegom wybraną postać reprezentującą inteligencję w *Weselu*.

Grupa I Gospodarz – Włodzimierz Tetmajer (1861–1923).

Grupa II Radczyni – Antonina Domańska (1853–1917).

Grupa III Dziennikarz – Rudolf Starzewski (1870–1920).

Grupa IV Zosia – Zofia Pareńska (1886–1956).

Grupa V Pan Młody – Lucjan Rydel (1870–1918).

3. Grupy pracują z tekstem dramatu oraz z animacją *Reprezentanci inteligencji i ich pierwowzory* zamieszczoną w e-materiale. Wybierają potrzebne im do charakterystyki przydzielonej postaci paski z określeniami, wykorzystując reprodukcje obrazów dostępne w multimedium bazowym.

4. Grupy przedstawiają efekty swojej pracy. Ocenie koleżeńskiej podlega merytoryczność prezentacji oraz kreatywność grupy.

Faza podsumowująca

1. Uczniowie oceniają prawdziwość zdań. Zaznaczają P, jeśli zdanie jest prawdziwe, lub F – jeśli jest fałszywe.

1.	Nie wszyscy przedstawiciele inteligencji w <i>Weselu</i> odnoszą się z pogardą wobec chłopstwa.		
2.	Z dekadencją nastawieniem inteligencji kontrastuje w <i>Weselu</i> pozytywna pronarodowa postawa chłopstwa.		
3.	Gospodarz jest typowym przykładem chłopomana.		
4.	Niektóre postaci dramatu próbują zamaskować niechęć do chłopstwa, stosując zwroty grzecznościowe.		

2. Uczniowie definiują pojęcie *chłopomania*, głośno odczytują zredagowane definicje i konfrontują z hasłem zamieszczonym w Słowniku e-materiału.

Zadanie domowe

Nauczyciel formułuje na podstawie e-materiałów polecenie pracy domowej.

1. Zaproponuj listę pięciu postulatów, które mogłyby poprawić ukazane w *Weselu* relacje inteligencji z ludem. Zastanów się, co mogłoby się zmienić w postawach inteligencji i chłopów. Jakie działania mogłyby podjąć obie warstwy społeczne, aby ułatwić współpracę na rzecz narodu?

lub

2. Pośród przedstawicieli inteligencji w *Weselu* Stanisława Wyspiańskiego wskaż postać, która – twoim zdaniem – ma najlepsze relacje z chłopstwem. Uzasadnij swoją wypowiedź.

Materiały pomocnicze

Tadeusz Boy-Żeleński, *Plotka o Weselu Stanisława Wyspiańskiego*.

Wskazówki metodyczne opisujące różne zastosowania multimedium:

Animacja *Reprezentanci inteligencji i ich pierwowzory* będzie wykorzystana w fazie realizacyjnej lekcji. Może zostać wykorzystana do innych lekcji na temat *Wesela* lub do lekcji powtórzeniowej na temat sposobu pokazywania inteligencji w literaturze i innych sztukach.